

Enskild motion

Motion till riksdagen

2011/12:So435

ON

av Mikael Oscarsson (KD)

Ideellt stöd för att förebygga aborter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ideella organisationer som arbetar abortförebyggande.

Motivering

Socialutskottet har vid upprepade tillfällen och vid olika majoritetsförhållanden tydliggjort riksdagens uppfattning att det är angeläget att antalet aborter i Sverige bringas ned så att de ligger på en låg nivå; inte minst gäller detta bland yngre kvinnor.

Detta framgår bland annat genom ett uttalande från Socialutskottet 2004/2005 då det sägs att ”det är angeläget att antalet aborter, särskilt tonårsaborter, minskas” (2004/05:SoU10). I betänkandet 1998/99:SoU10 sägs att detta är ”mycket angeläget”. Året dessförinnan lyfte riksdagen fram vikten av att antalet aborter ”ligger på en låg nivå” (1997/98:SoU2).

Riksdag och regering har hittills inte satt ekonomiska medel bakom sina uttalanden i budgetarbetet. Samtidigt finns det stöd för att så skulle ske.

När Anders Milton presenterade ”Bättre förutsättningar för det förebyggande arbetet - idépromemoria från Socialdepartementets arbetsgrupp för förebyggande av oönskade graviditeter” i juni 2009 föreslog hans arbetsgrupp bland annat att de ideella organisationer som arbetar med att förebygga oönskade graviditeter bör stärkas i sitt arbete genom statsbidrag för förebyggande arbete avseende oönskade graviditeter. Förslaget innebar också att Socialstyrelsen borde ges ansvaret att administrera statsbidraget.

I Socialutskottets senaste betänkande inom området (2010/2010:SoU9) lyfts såväl Miltons interdepartementala arbetsgrupp fram, som en konferens som arbetat med

förslag till förebyggande åtgärder mot oönskade graviditeter. Utskottet uttalar också det följande: ”Utskottet vill framhålla att det är angeläget att antalet aborter, särskilt tonårsaborter, minskar och vill därför betona betydelsen av abortförebyggande arbete. Utskottet noterar att en interdepartemental arbetsgrupp inom Regeringskansliet i juni 2009 lämnade en promemoria med förslag till åtgärder för att förbättra det förebyggande arbetet avseende oönskade graviditeter. Utskottet ser positivt på detta arbete och utgår från att regeringen även fortsättningsvis noga följer utvecklingen på området och vid behov vidtar ytterligare åtgärder.”.

Att det finns behov att vidta åtgärder utifrån Socialutskottets målsättningar kring abort blir tydligt när man läser Socialstyrelsens senaste helårsstatistik: ”I Sverige har antalet aborter per 1000 kvinnor i åldern 15–49 år legat på ungefär samma nivå sedan den nuvarande abortlagen infördes år 1975. I Finland, Danmark och Norge har andelen aborter minskat kraftigt sedan mitten av 1970-talet fram till de senaste åren.”.

Där avslöjas också hur höga aborttal Sverige nu har. Medan Finland har låga 8,9 per 1000 kvinnor i åldrarna 15-49 år har Sverige precis dubbelt så högt aborttal: 17,8/1000. Danmark, Norge och Finland ligger alla omkring medeltalet 14,1/1000. I sammanhanget kan också nämnas att den nya finska regeringen i sin regeringsförklaring nyligen uttryckte en målsättning att ytterligare minska antalet aborter.

Antalet aborter i Sverige ökade dessutom ytterligare mellan 2009 och 2010, i både absoluta och relativa tal. Det finns således stor anledning för regeringen att nu återkomma till riksdagen med konkreta åtgärder.

Även om vissa frågor kring abort är kontroversiella i Sverige, kan inte stöd till organisationer som arbetar förebyggande sägas vara det, när exempelvis RFSU – en av den fria abortens främsta tillskyndare – själva driver abortförebyggande arbete.

Miltons grupp skriver: ”Exempelvis kan ideella organisationerna nå grupper med information som landsting och kommuner kan ha svårare att nå på grund av språksvårigheter eller bristande kunskaper om kulturella aspekter.” Bland organisationer som nämns finns förutom RFSU också IFMSA-Sweden och Somaliska hälsoteamet. Listan kan kompletteras med nationella hjälporganisationer som Livlinan och Respekts jourtelefon, samt lokala initiativ som Minnamottagningarna (Göteborg, Malmö och Uppsala) och Sarahcenter (Gävle).

Utifrån socialutskottets upprepade skrivningar bör arbetsgruppens uppfattning – att ett statsbidrag bör inrättas för riktat stöd till de organisationer som arbetar med reproduktiv hälsa och med att förebygga oönskade graviditeter – vara möjligt att

förverkliga. Av hänsyn till riksdagens uppfattning bör regeringen återkomma till riksdagen med utformningen av ett sådant bidrag genom omfördelning inom utgiftsområde 9.

Stockholm den 28 september

2011

Mikael Oscarsson (KD)